

כתבה רביעית

לקרר את העיר החמה בעולם

טרום קריאה

נסו לנחש...

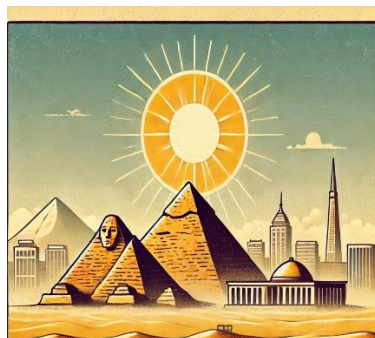
באיזו עיר מדובר - ריאד, דובאי או קהיר?

_____ העיר

_____ העיר

_____ העיר

בואו נצא למסע בעיר ריאד...

הידעתם?

- ריאד היא עיר הבירה של ערב הסעודית, ונחשבת לאחת הערים החמות ביותר בעולם!

- בקיץ, הטמפרטורות יכולות להגיע ליותר מ-50 מעלות צלזיוס.

- ריאד הייתה פעם עיר קטנה, אבל היום יש בה יותר מ-7 מיליון אנשים! היא אחת הערים הגדולות והחשובות במזרח התיכון.

- השם "ריאד" בערבית פירושו "גנים ירוקים". אף שהיא מוקפת במדבר, בעבר היו באזור נאות מדבר ירוקות ופורחות.

- באזורים חמים כמו ריאד, משתמשים לפעמים בצבעים בהירים על גגות הבניינים, כי צבעים בהירים מחזירים את אור השמש ועוזרים לקרר את המבנים!

- במקומות עם הרבה בניינים וכבישים, נוצרת תופעה שנקראת "אי חום עירוני" – החום מהשמש נספג במבנים ובכבישים, והעיר נהיית חמה יותר מהאזורים הכפריים שמסביבה.

- באזורים עם תאורה חזקה בלילה, כמו ערים גדולות, האור והחום הנפלטים מנורות רחוב ומבניינים יכולים להוסיף עוד לחום העירוני, גם בלילה.

משחק באוצר המילים של הטקסט

“לקרר את העיר החמה בעולם”

[קישור למשחק](#)

חפשו מילים בתפזורת

"לקרר את העיר החמה בעולם"

תפזורת

מ	י	ו	י	ת	ש	י	ט	ה	א	א
ט	ג	ל	ו	ב	א	ל	י	ת	ד	ס
ל	ז	י	כ	ז	ז	ג	א	נ	ר	י
ה	ו	ו	ק	נ	ת	נ	ט	ת	י	ו
פ	י	י	ש	ו	מ	י	ו	פ	כ	ר
ח	ו	ק	ש	כ	ע	ג	מ	ו	ל	ש
י	כ	ב	י	ת	ו	מ	מ	ח	ת	ה
ת	י	א	ע	ר	פ	נ	מ	ה	ב	ע
מ	ה	א	ת	ע	ו	ז	ה	נ	צ	א
כ	י	פ	ה	י	ג	ר	נ	א	ס	ר
מ	ט	מ	פ	ר	ט	ו	ר	ו	ת	ה

טמפרטורות	_____	שיטה	_____
נקווה	_____	מנסה	_____
גלובאלית	_____	יורש העצר	_____
קירור	_____	אדריכל	_____
יישום	_____	אנרגיה	_____
התחממות	_____	להפחית	_____
פתרונות	_____	נטיעת עצים	_____
תושבים	_____	שכונה	_____

אוצר המלים

נקווה, שיטה, תושבים, יישום, אנרגיה, קירור, פתרונות, שכונה, התחממות, יורש העצר, אדריכל, להפחית, מנסה, נטיעת עצים, גלובאלית, טמפרטורות.

מהלך הקריאה

הבנת הנקרא והבנת הנשמע

עכשיו האזינו/קראו לטקסט/את הטקסט.

כדי להאזין לטקסט נא לחץ על

לקרר את העיר החמה בעולם

מאת: דרור ניר קסטל

ריאד, ערב הסעודית

בשביל לקרר את הרחובות. השיטה מיושמת כבר באחת משכונות העיר. גם בישראל עולות הטמפרטורות בשנים האחרונות ונקווה ליישם את השיטה גם פה.

ריאד, בירת סעודיה, היא אחת מהערים החמות בעולם. בעשרות השנים האחרונות גדלה העיר מאוד והגיעה לשמונה (8) מיליון תושבים. בשל ההתחממות הגלובלית (העולמית) הטמפרטורות בעיר בקיץ מגיעות ל-50 מעלות צלזיוס, ולפי מדענים הן צפויות (יכולות) לעלות בשנים הקרובות.

מזחמד בן סלמאן, יורש העצר (הנסיך המיועד לרשת את המלוכה) וראש-ממשלת סעודיה, מנסה להביא לעיר שיטה שפיתחו אדריכלים מאוסטרליה וצפויה להוריד את הטמפרטורה בעיר בארבע וחצי (4.5) מעלות. עם הפתרונות המוצעים: שימוש בחמר לבנייה במקום בטון ואספלט, שימוש באנרגיה של השמש כדי להפחית את זיהום האוויר ונטיעת עצים

[מבוסס על כתבה של דרור ניר קסטל והקלטת השמע מתוך כתב העת 'סימניה']

✓ לאחר ההאזנה והקריאה, השיבו על השאלות דרך משחק תחרותי ב KAHOOT.

שאלות הבנה סגורות ב KAHOOT

✓ ענו על השאלות הבאות בכתיבה ובדיבור:

השלימו

העיר ריאד נמצאת ב _____ והיא אחת מהערים ה _____ בעולם.
בקיץ, הטמפרטורות בעיר יכולות להגיע ל _____ מעלות.
אחת מהשיטות המוצעות לקירור העיר כוללת שתילת _____ ברחבי העיר.

(נכון/לא נכון)

כל השיטות שהוצעו בטקסט הן מבוססות על טכנולוגיה חדשה בלבד.

(נכון/לא נכון)

הטקסט מציע שיטות לקירור העיר ולהפחתת החום.

(נכון/לא נכון)

העיר ריאד היא אחת מהערים הקרות בעולם.

איזו בעיה יש בעיר ריאד?

איזה פתרון מציעים כדי להתמודד עם החום בעיר?

"מי אמר למי" / "מי עשה מה"

מי מציע את הפתרונות להפחתת החום בעיר ריאד? _____

"מי אמר למי" / "מי עשה מה"

מי אחראי על קידום הפרויקט של קירור העיר ריאד? _____

התאם בין המונח להסברו:

- א. עיר שבה נמדדת טמפרטורה גבוהה במיוחד. _____
- ב. מגיעות ל-50 מעלות בעיר ריאד. _____
- ג. אחת השיטות להפחתת החום בעיר. _____

שתילת עצים __ מעלות בקיץ __ ריאד

למה מתייחס המספר הבא בטקסט?

: (4.5)

למה מתייחס המספר הבא בטקסט?

: (8)

הקיפו בעיגול את שמות הפועל.

להביא	לבנייה	להפחית
להוריד	לנסיד	לעיר
לקרר	לעלות	ליישם

למה מתייחס המספר הבא בטקסט?

: (50)

✓ נקודה, פסיק וסימן קריאה: איך הם הופכים את המשפטים שלנו למובנים?

מצגת הסבר בנושא סימני פיסוק

סימני
הפיסוק

משחק בנושא סימני פיסוק

✓ מילות קישור

א. קראו את המשפטים הבאים על פתרונות לחוס בעיר ריאד. סמנו את מילת הקישור המתאימה.

1. בנו פארקים חדשים בעיר ריאד (כדי / אבל / כי) לספק מקומות מוצלים לתושבים.

2. בעיר ריאד שותלים עצים (בגלל / אבל / בשביל) לספק צל לתושבים ולהפחית את החום.

3. העירייה תכננה רחובות מוצלים (על מנת / אחרי / לפני) שיהיו נעימים יותר להולכי רגל.

4. התקינו מערכות מים ברחובות (כדי / אם / מאחר ש) לקרר את האוויר בעיר.

ב. כתבו את מילות הקישור שבחרתם לעיל:

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

ג. מה המשותף בין כל מילות הקישור שבחרתם?

1. הן מציינות זמן

2. הן מציינות מטרה ותכלית

3. הן מציינות ניגוד

לאחר קריאה

פעילות יצירתית : יצירת פוסטר

✓ הכינו פוסטר על **ריאד**, המתמקד באלמנטים הבאים:

- **מיקום** : היכן ריאד ממוקמת ומהו האקלים שלה.
- **אטרקציות עיקריות** : מה יש לראות ולעשות בעיר (מוזיאונים, שווקים, פארקים וכו').
- **תרבות ואוכל** : מה מאפיין את התרבות המקומית, איזה אוכל יש בעיר.
- **מאפיינים ייחודיים** : מה עושה את ריאד לעיר מיוחדת (כמו בניינים גבוהים, פעילות כלכלית ועוד).

✓ **חומרים** : ניתן להשתמש בניירות צבעוניים, טושים, מדבקות.

✓ **הצגה** : כל קבוצה תציג את הפוסטר בכיתה, ותשיב על שאלות מחבריה.